

Вісник

Газета Сумського національного аграрного університету

University of applied sciences

слово ректора

Дорогі наші першокурсники!

Від імені всього нашого колективу викладачів та співробітників я з радістю вітаю вас – вчорашніх абітурієнтів, а нині вже студентів Сумського національного аграрного університету! Відтепер ви є частинкою великої, дружної, згуртованої родини студентства університету.

Ви пройшли складні випробування при складанні тестів ЗНО, хвилювання під час вступної кампанії, звісно, це було нелегко, але результат того вартий! Віднині ви з гордістю носите звання студентів, а всім відомо, що саме студентство є елітою молоді, рушійною силою та гордістю нашої молоді держави, якій цього року виповнюється 25 років.

Не буду приховувати: студентське життя – нелегке, сповнене турбот і хвилювань, щоденної праці, направленої на здобуття і якнайкраще засвоєння великого масиву знань. Але, повірте, у той же час небагато у житті людини років прекрасніших, ніж студентська пора. Хіба ж це не прекрасно – знати, що навчаєшся в одному з кращих університетів України, знайомитися з досягненнями провідних наукових шкіл, працювати у наукових лабораторіях, щодня здобувати нові знання, відчувати себе інтелектуальною елітою суспільства?!

Без перебільшення, ви стоїте на порозі нового життя, і перед вами – двері у прекрасний світ пізнання. І тільки від вас зрештою залежатиме, наскільки далеко ви підете цією дорогою. А допомагатимуть вам на цьому шляху високопрофесійні викладачі університету – професори й доценти, шановані вчені, визнані світовою науковою спільнотою. Я переконаний, що ви у повній мірі скористаєтеся тими широкими можливостями, які надає вам університет, і станете по-справжньому високоосвіченими людьми.

Тож вперед, до вершин пізнання, і нехай кожен ваш крок супроводжується малими й великими перемогами та досягненнями, наближаючи вас до головної мети – знайти своє місце в житті і стати гідними громадянами України!◆

Володимир Ладика,
ректор СНАУ,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, академік НААН України

9 вересня 2016 року

у виставковому центрі

«Іллінський»

за адресою:

м. Суми, вул. Іллінська, 7А

відбудеться аграрний

бізнес-форум

«Органічне виробництво –
повага до себе і своєї землі».

Початок о 9.30.

10 вересня 2016 року

о 10.00

Сумський національний

аграрний університет

запрошує сумчан

та гостей міста на виставку

«Продукти

для здорового життя».

У програмі:

- Ярмарок-продаж органічної

сільськогосподарської продукції;

- Майстер-класи від фахівців

факультету харчових технологій

СНАУ з виготовлення корисних

екологічних страв;

- Культурно-розважальна про-

грама (виступи духового орке-

стру, виставка «Феєрія квітів»,

показові виступи собак з аджиліті,

прогулянки з поні Джері).

актуальне інтерв'ю

Вступ-2016: перші результати

– Отже, Валерію Миколайовичу, як Ви оцінюєте результати вступної кампанії?

– Найголовніше – це те, що попри всі проблеми й негаразди ми все ж таки гідно впоралися із поставленими завданнями. Для максимальної зручності наших абітурієнтів в університеті був створений Центр подачі електронних заяв, куди вони могли звернутися за допомогою в оформленні документів, адже не секрет, що цього року в багатьох виникли складнощі саме із заповненням електронних заяв.

Загалом, якщо порівнювати з минулим роком, то Сумський національний аграрний

університет попри всі складнощі цього року вступної кампанії навіть опинився, як то кажуть, «в плюсах»: на навчання зараховано 899 осіб, що на 40 більше, аніж у 2015 році. З них 523 студенти навчатимуться за бюджетні кошти, 376 – за кошти фізичних та юридичних осіб.

Якщо дивитися у розрізі факультетів, то маємо таку картину: факультет агротехнологій та природокористування – 173; інженерно-технологічний факультет – 170; факультет ветеринарної медицини – 152; факультет економіки і менеджменту – 105; будівельний факультет – 101; факультет харчових технологій – 81; юридичний факультет – 60; біолого-технологічний факультет – 57.

Причому на більшості факультетів спостерігаємо збільшення контингенту вступників у порівнянні з минулим роком: +27 на інженерно-технологічному, +24 на факультеті ветеринарної медицини, +17 на факультеті харчових

технологій, +7 на будівельному, +3 на факультеті агротехнологій та природокористування та +2 на біолого-технологічному. Такий результат став можливим завдяки злагоди діям впродовж року та наполегливій праці всього університету.

– Вже відомі результати першого туру набору на заочну форму навчання, чи не так? Наскільки тут картина є позитивною для університету, чи, може, навпаки?

– Загалом картина дійсно є позитивною, не дивлячись на деякі нюанси. Так, на освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» ми набрали на 55 студентів більше, порівняно з попереднім роком: 435 проти 380 у 2015-му. Значне збільшення спостерігаємо на спеціальності «Право» - 60 студентів (27 у 2015-му), «Економіка» - 24 (11), «Агроінженерія» - 65 (52) та «Харчові технології та інженерія» - 29 (11).

Що стосується освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», то тут маємо значні плюси у порівнянні з минулим роком: 249 студентів проти 123 у 2015-му. Збільшення набору спостерігаємо на спеціальностях «Будівництво та цивільна інженерія» (+20), «Фінанси, банківська справа та страхування» (+16), «Менеджмент» (+15), «Харчові технології» (+14), «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» (+13), «Садово-пар-

кове господарство» (+12), «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (+11), «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (+10), «Публічне управління та адміністрування» (+9) «Маркетинг» (+8) та «Агроінженерія» (+5).

На освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст спостерігаємо деяке зниження: 328 студентів проти 363 у 2015 році, але це зниження перекидається значним збільшенням набору на інші освітньо-кваліфікаційні рівні, про що я говорив вище.

– Цікаво, яким був середній конкурс у цьому році?

– Якщо говорити про денну форму навчання ОКР «Бакалавр», загалом було подано 4800 заяв, відповідно, середній конкурс по університету становив 12,2.

Переконаний, що результати цього року вступної кампанії та показники набору вкотре засвідчили той факт, що рівень довіри до нашого університету і популярність аграрної освіти в суспільстві з кожним роком тільки зростають. Хочу також відзначити, що вступна кампанія в Сумському національному аграрному університеті здійснювалася на засадах відкритості, прозорості та максимального сприяння усім абітурієнтам у вирішенні питань, пов'язаних зі вступом◆

Розмовляла Олена Мовчан

треба знати

Керівний склад університету

Вітаємо: ти – першокурсник! Дружна родина СНАУ радо приймає тебе до своїх лав, і ти, напевне, розумієш, що, як і в кожному колективі, тут є своя структура, свої лідери та керманичі. Тож знайомся: саме ці люди керують університетом! Звісно, ти вже знаєш, що найголовніша особа в університеті – ректор, як директор у школі. І, якщо заступники директора – це завучі (з навчальної роботи, позакласної роботи та ін.), то у ВНЗ вони називаються проректорами і так само відповідають за певний напрям діяльності університету. Переконані, що тобі не зайвим буде знати цих людей в обличчя.

Ректор Сумського національного аграрного університету
Ладика Володимир Іванович
доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України

Здійснює загальне керівництво навчальною, науковою, виробничою, господарською, фінансовою діяльністю університету. Безпосередньо керує Вченою радою та ректоратом. Направляє і контролює роботу всіх підрозділів університету. Визначає стратегію, цілі й задачі розвитку університету, приймає рішення щодо програмного планування його роботи та інше.

Перший проректор
Курило Микола Петрович
доктор юридичних наук, професор

Здійснює безпосереднє правове супроводження діяльності всіх структурних підрозділів університету, сприяє дотриманню правових засад у діяльності університету, сприяє ректору у керівництві Вченою радою, у створенні

умов, необхідних для творчого обміну досвідом, наукового пошуку, розвитку ділових пропозицій, укріплення трудової і виконавчої дисципліни.

Перший проректор – це особа, наділена правом першого підпису. Розпорядження першого проректора є обов'язковими для виконання всіма працівниками університету.

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Жмайлов Валерій Миколайович
кандидат економічних наук, професор

Здійснює безпосереднє керівництво, планування та організацію навчальної та методичної роботи, координує роботу навчального відділу, методичного відділу, відділу працевлаштування та військового обліку, наукової бібліотеки, центру інформаційних технологій. Координує та контролює проведення ліцензування та акредитації спеціальностей на факультетах, навчальний процес, методичну роботу, роботу державних екзаменаційних комісій, проведення імідж-проектів Сумського НАУ. Очолює методичну раду університету.

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної діяльності
Соколов Микола Олександрович
доктор економічних наук, професор

Здійснює безпосереднє управління, планування і організацію міжнародної діяльності в університеті, забезпечує організацію роботи з налагодження зв'язків із закордонними навчальними закладами, науковими установами, координує виконання програм міжнародного співробітництва, сприяє участі університету у міжнародних виставках, організаційних заходах, конфе-

ренціях, симпозиумах. Організовує роботу по залученню іноземних громадян до навчання в університеті. Вносить пропозиції з питань міжнародного співробітництва, навчання та проживання іноземних громадян, виїзду студентів на виробничу практику за кордон.

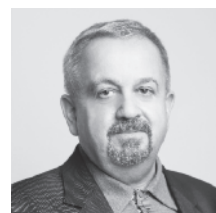
Проректор з наукової роботи та економічних питань
Маслак Олександр Миколайович
кандидат економічних наук, доцент

Здійснює керівництво науково-дослідною частиною, аспірантурою, відповідає за розробку стратегії наукових досліджень, організовує планування та контролювання роботи вчених рад факультетів, сприяє в організації планування та діяльності студентського наукового товариства, координує міжнародну наукову діяльність університету; координує діяльність відділу фінансового забезпечення, організовує планово-фінансову роботу.

Проректор з навчально-науково-виробничих питань розвитку та АГД
Шпетний Микола Борисович

Здійснює безпосереднє керівництво адміністративно-господарською службою, організовує забезпечення університету усіма необхідними матеріальними ресурсами, організовує та контролює забезпечення необхідного санітарно-гігієнічного стану аудиторій та протипожежного стану корпусів, спортивних споруд, гуртожитків, інших приміщень. Проводить заходи по облаштуванню території студмістечка, покращанню матеріально-побутових умов студентів, займається питаннями їх практичної підготовки♦

бліц-інтерв'ю

Знайомство у форматі «бліц»

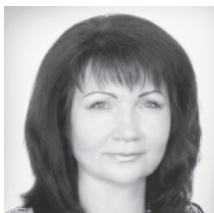
Кожен студент, що вступив до вищого навчального закладу, знає, що найголовніша особа на факультеті – декан. Саме він здійснює керівництво науковою, виховною та навчальною роботою факультету. Студенти, що вже провчилися рік чи більше, як правило, вже впізнають свого декана і вітаються при зустрічі :) А щоб і новачки-першокурсники почувалися так само впевнено при випадкових чи запланованих зустрічах з деканом, ми підготували для них цей матеріал. Тож знайомтеся: декани всіх факультетів Сумського національного аграрного університету відповідають на наші питання.

1. Ваш e-mail
2. Де студент може Вас знайти? (№ кабінету, корпус)
3. Ваше хобі
4. Ваша улюблена книга, письменник
5. Ваше життєве кредо
6. На Вашу думку, «ідеальний студент» існує? :) Який він?

Декан факультету економіки і менеджменту
Строченко Наталія Іванівна

кандидат економічних наук, професор

1. i_econom@mail.ru
2. каб.107 економічного корпусу
3. У вільний час займаюсь вишивкою, в'язанням, квітникарством (виручування орхідей), збираю нові кулінарні рецепти.
4. Ліна Костенко, Едуард Асадов - збірки віршів.

5. «Ніколи не здаватись і завжди йти вперед!»
6. Ідеальний студент? На мою думку, усі студенти є талановитими, наша задача побачити і відкрити ті здібності, які покажуть усі їх грані.

Декан юридичного факультету
Запара Світлана Іванівна

доктор юридичних наук, професор

1. zapara2007@ukr.net
2. Головний корпус, аудиторія 113
3. Малювання, активний спосіб життя (фітнес, танці тощо)
4. Рей Бредбері «Вино з кульбаби»
5. «Борітеся, поборете!»
6. Ідеальний студент - це той, який прагне до самовдосконалення і мотивований до навчання.

Декан факультету ветеринарної медицини
Нечипоренко Олександр Леонідович

кандидат ветеринарних наук, доцент

1. alexnechiporenko_64@mail.ru
2. У деканаті факультету ветеринарної медицини
3. Спорт, активний відпочинок, туризм
4. «Портрет Доріана Грея», О. Уальд, «Собаке серце», М. Булгаков, «Старий та море», Е. Хемінгуей, «Тріумфальна арка»,

- Е.М. Ремарк, «Чума» А.Камо
5. «Будь вдячний за хороше, намагайся змінити те, що можливо і прийняти те, що змінити не можна»

6. Так, ідеальний студент існує. На мою думку, це активна, відповідальна, цілеспрямована, добросовісна, чуйна та успішна у навчанні людина з широкими та багатосторонніми інтересами, основна частина яких - це навчання та майбутня спеціальність. Справжній патріот, він повинен поважати старших та своїх колег. Також повинен брати активну участь у громадському житті факультету, університету, та, звичайно ж, мати почуття гумору, – адже це студент.

Декан факультету агротехнологій та природокористування
Коваленко Ігор Миколайович

кандидат біологічних наук, доцент

1. kovalenko_977@ukr.net
2. Каб. 204а корпусу факультету агротехнологій та природокористування
3. Збирання грибів
4. "Київська Русь"
5. «Річці потрібен рух, якщо вона стоїть, то перетворюється на болото»
6. "Ідеальним" студент має бути з усіх боків: не тільки навчатися на "відмінно", але й мати гарні стосунки зі своїми одногрупниками, бути комунікабельним, мати організаційні здібності, займатися науковою роботою, а ще – не лінуватися, а працювати.

Декан факультету харчових технологій
Радчук Олег Володимирович

кандидат технічних наук, доцент

1. Radchuk_o@i.ua
2. Кабінет 220м, корпус інженерно-технологічного інституту
3. Рибалка
4. «Тайм-драйв. Как успевать жить и работать» Глеб Архангельский
5. Все можливо, на неможливе просто потрібно більше часу!
6. Поки що не зустрічав. «Ідеальний студент» добре вчиться, проводить наукові дослідження, самостійний, активний в громадському житті, займається спортом.

Декан будівельного факультету
Нагорний Микола Васильович

кандидат будівельних наук, доцент

1. stroifakultet@yandex.ru
2. Економічний корпус, ауд. 327
3. Спорт
4. Письменник – Микола Гоголь, книга – «Порт-Артур», Олександр Степанов
5. «Завжди йди до наміченої цілі»
6. Це студент, який мотивовано вивчає обрану спеціальність.

В.о. декана біолого-технологічного факультету
Опара Віктор Олексійович

кандидат сільськогосподарських наук, доцент

1. vorpara@ukr.net
2. Головний корпус, III поверх, каб. 309 г
3. Активний відпочинок
4. Іван Єфремов «Лезо бритви»
5. Натхнення існує, але приходиться воно тільки під час роботи!
6. Ідеальний студент не прогулює заняття, не цурається громадської роботи, не губить бібліотечних книг, не п'є, не курить і не існує :) А якщо серйозно, то студент і не повинен бути ідеальним, так само, як і викладач. Достатньо буде того, що він із задоволенням та щирою зацікавленістю вчитиметься, не прогулюватиме заняття, буде долучатися до громадської роботи, не губитиме бібліотечних книг... Ну, ви зрозуміли :)

Декан інженерно-технологічного факультету
Довжик Михайло Якович

кандидат технічних наук, доцент

1. dekanatiff@ukr.net
2. Інженерно-технологічний корпус, ауд. 327
3. Ваше хобі
4. Автомобілі
4. Ваша улюблена книга, письменник Анна Ахматова
5. «Сказав - зробив»
6. Він знає, за чим прийшов до університету, цілеспрямований, комунікабельний, з непереборною жагою до знань♦

газета
Вісник
Сумського національного аграрного університету
заснована у 1991 році.

Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво
СМ №376/35-пр
від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Олена Мовчан
Верстка: Людмила Барліт

м.Суми,
вул.Герасима Кондратьєва, 160,
каб. 220, головний корпус
http://sau.sumy.ua

Газету набрано і зверстано
в ІП медіацентрі СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

нова спеціальність

«Регіональний менеджмент» у СНАУ

Нині сільські території характеризуються поглибленням демографічної кризи, міграцією сільського населення у міста та за кордон, зростанням безробіття, недостатністю фінансування соціальної сфери села, низьким рівнем розвитку інженерної інфраструктури. Для зміни ситуації на селі за ініціативи Уряду проводиться адміністративно-територіальна реформа, надається більше повноважень органам місцевого самоврядування.

Подальший розвиток сільських територій Сумщини передбачає об'єднання територіальних громад та розвиток територій з урахуванням особливостей місцевості в ресурсному забезпеченні, історико-культурних та природних цінностей. Ці процеси супроводжуються розробкою та реалізацією перспективних планів, стратегій розвитку територій, окремих економічних і соціальних проектів. Тож виникає потреба у підготовці фахівців з розвитку територій та підвищенні кваліфікації існуючих спеціалістів сільських/селищних і районних рад, які займатимуться цим напрямом діяльності.

Виходячи з цього, Сумський національний аграрний університет запровадив магістерський курс «Регіональний менеджмент», що забезпечить підготовку фахівців за освітнім ступенем «Магістр». Навчальна програма підготовки фахівців передбачає вивчення дисциплін міжнародного магістерського курсу з бізнес-адміністрування (МБА), акредитованого в Європейському Союзі, а також апробованого при підготовці магістрів з менеджменту та публічного адміністрування, який

відповідає освітньо-кваліфікаційним характеристикам освітнього ступеня «Магістр» за фахом регіонального менеджменту. До проведення занять, окрім науковців університету, запрошуються науковці та практики з регіонального розвитку міжнародних проектів, грантових програм, вишів України та університетів Європейського Союзу – партнерів СНАУ.

Загальний термін навчання становить 1 рік 6 місяців, тобто три семестри. Упродовж навчання студенти магістратури братимуть участь та організовуватимуть самостійно круглі столи, семінари, дискусійні майданчики з розгляду проблемних питань розвитку територій.

Магістерська робота таких студентів передбачатиме підготовку проекту комплексного розвитку територіальної громади (населеного пункту, району), її попереднього публічного обговорення на місцях та захисту перед експертною комісією, створеною в університеті.

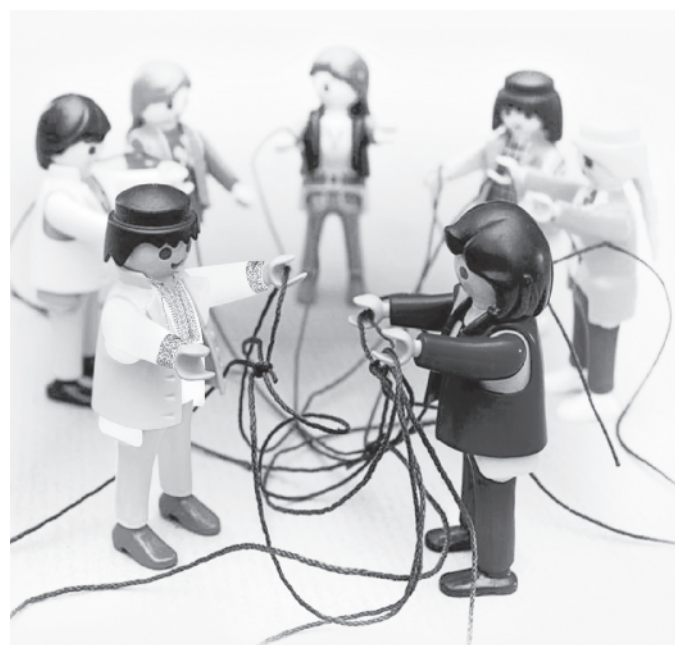
Загалом навчання буде проводитися без відриву від виробництва (заочна форма) з цьогорічним набором у листопаді 2016 року. Тож запрошуємо на навчання всіх бажаючих. Про особливості вступу можна дізнатися у приймальній комісії університету, а безпосередню координацію вступної кампанії буде здійснювати декан факультету економіки і менеджменту, професор Наталія Іванівна Строченко (електронна адреса: i_econom@mail.ru).

Презентація магістерського курсу «Регіональний менеджмент» на початку липня цього року відбулася на Першому

регіональному форумі місцевого самоврядування «Досвід реформ», що проводився в театрі драми та музичної комедії ім. Щепкіна, та на Форумі аграріїв Сумщини – у будинку культури «Хімік» (м. Суми).

У рамках реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року та Державної концепції розвитку сільських територій Сумським національним аграрним університетом підписані договори про співробітництво з Роменською та Лебединською районними радами, Недригайлівською районною державною адміністрацією, а також тристоронній договір з Сумською районною радою та Сумською обласною державною адміністрацією. Одним із напрямів співробітництва є кадрове забезпечення розвитку сільських територій та сприяння набору на навчання зацікавлених осіб, а університет здійснює підготовку магістрів з регіонального менеджменту.

За ініціативи першого заступника голови Сумської облдержадміністрації до проекту Програми розвитку агропромислового комплексу та сільських територій Сумської області на період до 2020 року

внесені пропозиції щодо виділення коштів з обласного бюджету для підготовки фахівців з регіонального менеджменту за замовленням районних, міських, сільських рад, об'єднаних територіальних громад в обсязі 25 місць щорічного цільового набору.

Отже, в подальшому такі фахівці стануть одним із сучасних інструментів підтримки громад та територій на шляху до самостійного розвитку♦

важлива зустріч

СНАУ та Nestle впроваджують проект «RISE»

4 серпня 2016 року у Сумському аграрному університеті відбувся прес-брифінг, на якому презентували програму, спрямовану на розвиток українських постачальників сільськогосподарської продукції. Також був презентований проект оцінювання сільськогосподарського виробництва RISE. В рамках заходу Сумський національний аграрний університет відвідала делегація компанії Nestle у такому складі: пан Ханс Йор – голова департаменту сільського господарства компанії «Nestle SA»; Олена Харитонova – виконавчий директор з питань кулінарного бізнесу «Nestle» в Україні; Аксель Ероглу – голова відділу закупівель «Nestle» в Україні і Молдові; Оксана Шевченко – проектний менеджер «Nestle» в Україні; Юрій Демкович – директор по персоналу та комунікаціям «Nestle» в Україні; Олександр Бережний – молодший фахівець з питань сільського господарства ТОВ «Nestle» в Україні.

Під час прес-брифінгу відбулася презентація програми, спрямованої на розвиток українських постачальників сільськогосподарської продукції, а також був представлений проект оцінювання

сільськогосподарського виробництва RISE.

RISE – це програма оцінки стабільного розвитку господарств (Response-Inducing Sustainability Evaluation), розроблена в Бернському університеті (Bern University of Applied Sciences) та застосована у понад 2500 фермерських господарствах у 53 країнах світу. Цінність програми полягає у системному аналізі та отриманні практичних висновків про вплив діяльності фермера на стан земельних ресурсів, рівень залежності від енергоносіїв, якість захи-

щення землі. Це продукт, який дозволяє зробити розвиток фермерського господарства більш структурованим, зрозумілим та вимірюваним. Він являє собою набір показників, наукових алгоритмів та баз даних знань агропринципу. Про це журналістам на брифінгу розповіли спеціалісти Nestle.

Зокрема, за словами Ханса Йора, RISE складається з чотирьох етапів: збору інформації, обробки даних, презентації результатів та розробки рекомендацій по застосуванню змін. Програма чітко визначає рівень розвитку сільського господарства, у своїй структурі аналізує такі важливі показники, як використання землі та природних ресурсів, використання джерел енергії, що відновлюються, внесок в збереження клімату, сприяння збереження біосфери в процесі діяльності фермерського господарства, умови праці та економічну ефективність. «Цінність цього інструменту полягає в системному аналізі та отриманні практичних висновків про вплив діяльності фермера на стан земельних ресурсів, рівень залежності від енергоносіїв, якість захи-

щення рослин та потенціал використання землі», – зазначає Ханс Йор. Вперше в Україні на базі Сумського національного аграрного університету та за активної підтримки Міністерства агрополітики розпочато роботу за програмою. Науковці Сумського НАУ вивчатимуть цю програму та використовуватимуть досвід господарств, де RISE вже успішно впроваджено. Також проект дає змогу студентам та аспірантам активно застосовувати свої знання практично та використовувати результати

досліджень у своїх наукових роботах.

«Ми вдячні проекту за надання нашому університету логічного алгоритму, на який можна покласти свої зусилля. Всі передові світові університети працюють за програмою «навчи вчителя». Тож проект RISE дає унікальну можливість СНАУ підвищувати рівень не тільки студента чи аспіранта, а й викладача в першу чергу» – говорить ректор Сумського національного аграрного університету Володимир Ладика.

Досвід застосування програми RISE в інших країнах став запорукою внесення системних змін у діяльність фермерських господарств, захист оточуючого середовища та навіть у встановлення державного контролю над цінами (приклад Китаю – державні ціни на силос та люцерну). Пан Ханс Йор зазначив: «Все, що ми робимо, ми робимо в першу чергу для наших споживачів. Що їх турбує, коли вони беруть продукт з полиці? Для них важлива якість продукту. Тому відповідальність кожного виробника – створити якісний та безпечний продукт. А цього можна досягти, контролюючи якість від створення сировини до потрапляння

готового продукту у супермаркети».

Завдяки проекту «Господар+» у 2016 році компанія планує запровадити програму RISE на декількох обраних фермерських господарствах в Україні та включити її до навчальної програми Сумського НАУ у 2017 році.

Семінари для викладачів профільних вишів та навчання для фермерів є також комунікаційними платформами для поширення інформації про RISE. У подальшому Nestle планує працювати для того, щоб програму RISE було включено до навчальної програми всіх профільних українських освітніх закладів.

Підсумовував презентацію проекту перший заступник голови Сумської обласної державної адміністрації Олександр Марченко: «Спільна робота СНАУ та Нестле – це яскравий приклад сталого розвитку. Зараз ми рухаємося до євроінтеграції, тому важливо виконувати вимоги щодо контролю якості від вирощування сировини та звернути увагу на культуру споживання. Цей проект корисний не тільки для університету та компанії, але й в цілому для Сумщини»♦

міжнародна співпраця**СНАУ відвідав посол Індії в Україні**

На початку серпня Сумський національний аграрний університет відвідав повноважний посол Республіки Індії в Україні Манодж Кумар Бхарті.

Під час зустрічі проректор з науково-педагогічної діяльності Валерій Жмайлов ознайомив поважного гостя з освітньою, науковою та міжнародною діяльністю університету. Посол Індії ознайомився з матеріально-технічною базою університету, оснащенням аудиторій, відвідав музей СНАУ.

Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Індії в Україні Манодж Кумар Бхарті провів для провідних вчених Сумського НАУ лекцію, де відзначив, що університет має великі перспективи в навчанні індійських студентів. Після лекції відбувся конструктивний діалог, де було визначено перспективи співпраці між нашим університетом та навчальними закладами Індії для підвищення якості й ефективності надання освітніх послуг, зростання міжнародного авторитету навчального закладу. Посол відзначив, що вражений тим, що побачив під час візиту до СНАУ. Манодж Кумар Бхарті зустрівся також з індійськими студентами, що навчаються в Сумському національному аграрному університеті.

Посол дав рекомендації щодо того, яких саме заходів необхідно вжити, щоб більш широко познайомити індійську молодь з діяльністю нашого університету.

Манодж Кумар Бхарті запросив СНАУ до участі в днях індійської культури, а також висловив бажання зустрітися з українськими студентами, щоб розповісти їм про індійську культуру й традиції♦

робоча зустріч**Використання ІТ-технологій – вимога часу**

У липні делегація університету у складі проректора з наукової та науково-педагогічної роботи Валерія Жмайлова, декана факультету економіки і менеджменту Наталії Строченко, завідувачів кафедр Олени Славкової і Світлани Агаджанової, провідних фахівців Сергія Гаркуші і Юрія Кобріна взяла участь у перемовинах і обговоренні деталей співробітництва між університетом і Diamond FMS BV (фірма Elzman International Consultants B.V., Нідерланди) в рамках «Міжнародної програми партнерства і ділової співпраці» Академії Diamond з керуючим директором Diamond FMS в Україні Анастасією Ружиною.

Для ознайомлення з досвідом і результатами впровадження до освітнього процесу ВНЗ України програмного продукту, а саме системи управління фінансами «Diamond», були проведені зустрічі в українсько-американському гуманітарному інституті «Висконсинський міжнародний Університет (США) в Україні» з деканом американської програми Оленою Воловик; у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана із заступником декана факультету економіки і управління Оленою Гребешковою.

«Використання ІТ-технологій для підготовки сучасного фахівця є об'єктивною вимогою часу і трендовим напрямком розвитку нашого університету, тому сподіваємось на успішне співробітництво з компанією «Diamond FMS», особливо вдячні Анастасії Ружиній за прекрасну організацію, а всім партнерам-колегам за плідну працю», – зазначають учасники зустрічі♦

галузевий розвиток**Співпраця з КЕРНЕЛ в галузі тваринництва**

Нещодавно в Сумському національному аграрному університеті відбулося підведення підсумків роботи служби тваринництва агрохолдингу «Кернел» за перше півріччя 2016 року. Участь у заході взяли науковці Сумського національного аграрного університету на чолі з ректором Володимиром Ладикою.

Впродовж півторарічного терміну наш університет активно співпрацює з підприємством щодо питання розвитку тваринницького блоку, зокрема забезпечує організацію та науковий супровід обліку молочного стада.

Показовою частиною заходу стала організація та проведення виводки високопродуктивних корів та нетелів, вирощених в господарствах агрохолдингу «Кернел».

«Ми не лише забезпечуємо кадрами, ми також є професійними радниками. Крім того, ми є патріотами і турбуємося про вітчизняний продукт. Зокрема, ми активно розвиваємо вітчизняну програму управління молочним скотарством ОРСЕК», – стверджує на своїй сторінці у соціальній мережі Facebook ректор університету Володимир Ладика.

Володимир Іванович додав також,

що тривалий час фахівці університету працювали над тим, щоб показати, як може діяти ця програма у високопродуктивному стаді. «Відповідно до сучасних зоотехнічних норм, високопродуктивне стадо – це тварини, які забезпечують понад 30 л молока на добу і майже 8000 кг на рік. Ми задоволені результатом. Ми впровадили низку інновацій у програму і сьогодні забезпечуємо облік молочного стада європейського рівня на підприємстві. Якщо буде достатня кількість таких підприємств в Україні, то можна говорити про розвиток галузі в цілому. Я сьогодні вдячний компанії «Кернел» за цю співпрацю, яка принесла вагомий результат. А також за ставлення до тваринників-селекціонерів, які сьогодні отримали заслужену винагороду», – підсумував ректор♦

наукове життя**Вчені СНАУ взяли участь у конференціях**

Літо – це традиційно період, коли навчальний процес стає, як то кажуть, «на паузу»: вже позаду сесія, складання (і перескладання) іспитів, студенти набираються сил для нового навчального року. Але це зовсім не означає, що наукові процеси в суспільстві припиняються: влітку, так само, як і в інші пори року, організовуються конференції різних напрямів та рівнів.

Так, у липні в Ягеллонському університеті (Краків) відбулася англійською міжнародна наукова конференція «Innovative Gender as a New Source of Progress», на якій з темою «Інноваційні особливості жіночого управління і лідерства» виступили професори кафедри філософії СНАУ Валентин Вандишев і Олена Переломова. Професору В.М. Вандишеву також було доручено керувати секцією «Female entrepreneurship». Тези виступів учасників конференції було надруковано до її початку.

У роботі конференції взяли участь науковці з 12 країн (Польща, США,

Англія, Норвегія, Чехія, Нігерія та ін.). Україну було представлено лише науковцями зі СНАУ. Проводилася конференція в Collegium Majus – найстаршій будівлі Ягеллонського університету, яка несе на собі дух століть.

Під час конференції відбулись жваві дискусії по широкому колу наукових і суспільно значимих питань. Зрозуміло, що головною була тема жіночого підприємництва та ролі жінки в сучасному менеджменті і державному управлінні. Величезний соціологічний матеріал, який представили учасники, свідчить про зростання ролі жінок у суспільно-господарському житті у світі. На жаль, стосовно України проблема гендерної нерівності не дає підстав говорити про якесь очевидне покращання.

Досвід перебування на наукових конференціях за кордоном свідчить про необхідність, по-перше, забезпечення високого рівня наукової відповідальності і професійності від їх учасників, а по-друге – достатнього рівня знання іноземних мов для сприйняття текстів і комунікацій.

Цікавим липень виявився і для вчених-картоплярів: саме для них на базі РУП «Науково-практичний центр національної академії наук Білорусії по картоплярству та плодоовочівництву» у цей час проходила Міжнародна науково-практична конференція «Сучасне картоплярство Євразійської співдружності: від науки до практики».

Учасниками були науковці з Білорусі, Росії та України. З теоретичною науковою доповіддю від України виступив доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри біотехнології та фітофармакології Сумського НАУ Анатолій Подгаєцький.

Як зазначає Анатолій

інновації**From field to lab**

Славетні наукові школи та видатні науковці були і залишаються запорукою високого іміджу нашого навчального закладу. Про рівень наукової роботи в галузі рослинництва говорить підвищений інтерес іноземних громадян, збільшення контингенту комерційних аспірантів. Завдання, яке стоїть перед нами, – виправдати їх довіру та забезпечити належні умови роботи.

За підтримки ректорату на факультеті агротехнологій та природокористування влітку 2016 року була створена наукова лабораторія «Оцінки якості продукції рослинництва та садівництва». Визначення показників якості отриманої продукції є важливою складовою виконання наукових досліджень, зокрема при навчанні іноземних аспірантів. Отримання достовірних даних з використанням сучасного обладнання є запорукою для проведення досліджень на світовому рівні і дає можливість напрацьовувати матеріал для публікацій у міжнародних наукових журналах (Scopus, Web Science та інших).

Першими випробувачами лабораторного обладнання стали аспіранти професора Андрія Мельника (Шахід Алі, Джордж Акуаку, Гулам, Шабір, Світлана Жердецька та Антон Макачук).

Міжнародна співпраця є запорукою гідної позиції України у світовому науковому просторі♦

навчальний процес

Якість освіти – на контролі

ОЛЕНА МОВЧАН

Якщо Україна справді хоче скоротити відставання від решти прогресивного світу, їй насамперед потрібно приділяти якомога більше уваги проблемам освіти, у тому числі й вищої, – це твердження ні в кого не викликає заперечень.

Майбутній розвиток вищої школи багато в чому залежить від спроможності вищих навчальних закладів усвідомити свої інтереси в оцінці й підвищенні якості освіти, а також розробити ефективні стратегії захисту цих інтересів. Підвищення якості – це те, що може посилити довіру до ВНЗ в суспільстві.

Є три головні групи показників, за якими можна проводити оцінювання: ресурси, процеси та результати. До першої групи відносять те, що характеризує матеріальну та кадрову базу ВНЗ: фінансування, навчальні програми, забезпеченість навчально-методичними матеріалами, бібліотека, а також конкурс абітурієнтів, традиції та імідж ВНЗ, тобто все те, що покликане забезпечити якісну освіту. «Процеси» характеризують навчальну атмосферу ВНЗ: менеджмент і стратегічне планування, самооцінка і вдосконалення, методи навчання і викладання, навантаження викладачів, співробітництво з роботодавцями,

мобільність викладачів та студентів, залученість студентів до наукових досліджень, інноваційна діяльність, відкритість і комунікація. Результати освітньої діяльності можна виміряти, аналізуючи рейтинги ВНЗ, кількість отриманих грантів, публікацій чи винаходів викладачів, рівень залишкових знань студентів, працевлаштування випускників.

Аналіз процесів є чи не найскладнішим, тому що його важко виміряти, і для його аналізу необхідно застосовувати не кількісні, а якісні методи, зокрема, те, що в сучасному європейському просторі освіти називають терміном «евалюація». Аналіз процесів – це, перш за все, аналіз мотивації працівників ВНЗ до роботи, а студентів до навчання. У процесі оцінки якості вищої освіти необхідно визначати чинники, які впливають на цю мотивацію, і пропонувати відповідні рішення, які б сприяли створенню оптимальних умов для навчання і освітньої діяльності.

«Якість освіти є досить широким і багатограним поняттям. Відповідно, існує велика кількість критеріїв її оцінки і методичних підходів, які можна застосовувати. Проте, ніхто краще студента не дасть оцінку рівня освіти, яку йому надає університет.

Намагаючись постійно удосконалювати освітній процес, Сумський національний аграрний університет знаходиться в стані перманентного пошуку інструментів, які забезпечать покращання якості освіти», – зазначає на своїй сторінці у Facebook ректор СНАУ Володимир Ладика. Цей пост говорить перш за все про те, що в університеті добре усвідомлюють важливість проблеми і постійно шукають нові шляхи її вирішення.

Тож наприкінці минулого навчального року у Сумському національному аграрному університеті було проведено опитування студентів, метою якого було дослідження якості надання освітніх послуг викладачами університету. Як зазначають спеціалісти відділу з організації виховної роботи, які, власне, й займалися цим питанням, за основу було взято анкету, розроблену німецькими колегами для вивчення студентської думки щодо цього питання у німецьких вишах. Ця анкета була доопрацьована психологами та фахівцями виховного відділу в тісній співпраці зі студентським самоврядуванням, і в кінцевому варіанті вона містила 22 питання, відповідаючи на які, студент характеризував роботу того чи іншого викладача з урахуванням найголовніших моментів.

Так, студентам пропонувалося оцінити, наскільки викладач вільно володіє матеріалом та знає свій предмет, чи доступно пояснює, чи цікаво його слухати, чи вміє він аргументувати та доводити свою думку до широкого студентського загалу. Частина питань стосувалася сучасності підходу до самого процесу викладання: чи пов'язаний зміст лекцій, практичних та самостійних завдань із сучасним виробництвом, чи використовуються мультимедійні та технічні засоби навчання, інформаційні технології тощо.

Не менш цікавим блоком були питання, що стосувалися людських якостей викладача, рівня його педагогічної майстерності. Тим, хто заповнював анкети, пропонувалося оцінити, наскільки, на їх думку, викладач є зацікавленим у навчальних успіхах студентів та об'єктивним при оцінюванні рівня їх знань, наскільки він чуйний, чи готовий надавати консультації на заняттях та у позанавчальний час, чи дотримується етичних норм поведінки у спілкуванні зі студентами, наскільки легко встановлює контакт зі студентською аудиторією, чи враховує психологічні особливості кожного конкретного студента.

Загалом відповіді надали більше 2000 студентів різних факультетів і курсів. Варто відзначити, що відповіді в анкетах переважно демонструють позитивні результати: студенти відзначають високий рівень володіння матеріалом більшості з викладачів, здатність добре пояснювати, аргументувати та доводити свою думку, а також використання ними сучасних технічних засобів навчання, мультимедіа тощо. Зміст лекцій, практичних та самостійних завдань є актуальним та пов'язаним із сучасним виробництвом, – переконані студенти.

Разом з тим деякі викладачі, на думку студентів, не заслуговують найвищих балів в оцінці, про що вони (студенти) й засвідчили у своїх відповідях. Як зазначають в адміністрації університету, це стане приводом для посилення контролю за викладанням саме цих дисциплін.

Звісно, не можна однозначно стверджувати, що це анкетування враз дозволить висвітлити всі проблеми і вкаже на шляхи їх подолання. Але як складова частина процесу воно однозначно має право на існування.

У свою чергу розробники закликають студентів до об'єктивності при заповненні анкет, адже результатом має стати виявлення можливих недоліків, їх усунення і зрештою підвищення якості навчального процесу в університеті♦

наука

У СНАУ утворено спеціалізовані вчені ради

Відповідно до підпункту 47 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630, Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 р. за № 1170/19908, Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2011 р. за № 1169/19907, Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 17 жовтня 2012 року № 1111, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 2 листопада 2012 р. за № 1850/22162, та на підставі рішення Атестаційної колегії Міністерства від 1 липня 2016 року утворено спеціалізовану вчену раду у Сумському національному аграрному університеті та Полтавській державній аграрній академії спеціалізована вчена рада К 55.859.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальностями 06.01.05 «Селекція і насінництво» та 06.01.09 «Рослинництво» строком на три роки.

Сумський національний аграрний університет та Полтавська державна аграрна академія

К 55.859.03

Голова ради:

Подгаєцький Анатолій Адамович, д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри, Сумський національний аграрний універси-

тет, спеціальність 06.01.05.

Заступник голови:

Тищенко Володимир Миколайович, д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри, Полтавська державна аграрна академія, спеціальність 06.01.05.

Вчений секретар:

Жатова Галина Олексіївна, к.с.-г.н., професор, доцент кафедри, Сумський національний аграрний університет, спеціальність 06.01.05.

Також у Сумському національному аграрному університеті та Державному науково-контрольному інституті біотехнології і штамів мікроорганізмів створена спеціалізована вчена рада Д 55.859.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) ветеринарних наук за спеціальностями 16.00.03 «Ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія», 16.00.06 «Гігієна тварин та ветеринарна санітарія» та 16.00.09 «Ветеринарно-санітарна експертиза» строком на три роки.

Сумський національний аграрний університет та Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів

Д 55.859.04

Голова ради:

Фотіна Тетяна Іванівна, д.вет.н., професор, завідувач кафедри, Сумський національний аграрний університет, спеціальність 16.00.03.

Заступник голови:

Клестова Зинаїда Сергіївна, д.вет.н., професор, заступник директора, Державний науково-контрольний інститут біотехнології і штамів мікроорганізмів, спеціальність 16.00.03.

Вчений секретар:

Ребенко Галина Іванівна, к.вет.н., доцент, доцент кафедри, Сумський національний аграрний університет, спеціальність 16.00.03♦

круглий стіл

«Розвиток сільських територій: виклики сьогодення»

Саме під такою назвою 22 липня 2016 року Сумським національним аграрним університетом був проведений круглий стіл з метою створення належних умов для забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку сільських територій в рамках реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року та Концепції розвитку сільських територій.

У заході взяли участь представники Мінагрополітики України, заступники голів районних державних адміністрацій, фахівці з розвитку територій райдержадміністрацій, голови районних асоціацій сільських і селищних рад Сумської області.

З вітальним словом виступили ректор Сумського національного аграрного університету, д.с.-г.н., професор, академік Національної академії аграрних наук України Володимир Ладика та голова Сумської обласної державної адміністрації Микола Ключко.

Директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємства на селі Мінагрополітики України Андрій Стефанович виступив з доповіддю та тему «Створення агорекреаційних кластерів як одного з механізмів сталого розвитку сільських територій». Заступником голови Сумської обласної державної адміністрації Миколою Подопрігору був презентований проект Програми розвитку агропромислового комплексу та сільських територій на період до 2020 року.

Ректор Сумського національного аграр-

ного університету Володимир Ладика презентував магістерський курс з регіонального менеджменту, який запроваджено в університеті з нового навчального року. Координатор-консультант Офісу реформ Сумської області Ніна Мельник розповіла про децентралізаційну реформу та можливості розвитку сільських територій.

З досвідом Березівської об'єднаної територіальної громади учасників заходу познайомила Березівський сільський голова Надія Артеменко. Про перспективи розвитку сільських територій Сумщини на прикладі Лебединського району доповів керівник Центру розвитку сільських територій Олександр Маслак. Про сучасний стан та перспективи розвитку кооперативів на Сумщині та організацію міні-виробництва розповіли викладачі кафедри технології молока і м'яса СНАУ Сергій Сабадаш та Вікторія Цигура.

Завершився круглий стіл тематичним нетворкінгом♦

першокурснику

Вітаємо: ти – студент!

або як не розгубитися у вихорі нового життя :)

Пам'ятаєш ту щасливу мить, дорогий наш першокурснику, коли ти, завмираючи від хвилювання, знайшов своє прізвище у списку зарахованих? Вступив!!! Це було справжнє свято. Але свято, як відомо, закінчується швидко. За ним приходять будні. Навчання у вишій відрізняється від навчання у школі, і кожен першокурсник невдовзі в цьому переконається (ні-ні, це не погроза, а просто попередження! :) Вчорашньому школяреві не завжди легко пристосуватися до нового студентського життя. Але є й добрі новини: не ти перший, не ти останній! Давно відомо, що тільки дурні вчать на своїх помилках, а розумні люди – на чужих. А ми ж-бо з вами не дурні, інакше нас би не було у найкращому з вишів – Сумському національному аграрному університеті! То чому б не скористатися порадами досвідчених людей і рекомендаціями, розробленими на їх основі?

ПОРАДА ПЕРША

Важливо не втрачати оптимізму в перші дні і навіть тижні навчання. Спочатку ти будеш відчувати розгубленість, а то й пригніченість тому, що навкруги все незнайоме. Це неприємний, але абсолютно нормальний стан, пов'язаний з адаптацією до нових умов, який швидко мине. Але поки ти погано орієнтуєшся у лабіринтах коридорів і нумерації аудиторій, візьми собі за правило приходити до університету на 10-15 хвилин раніше до початку занять. По-перше, не запізнишся, а по-друге, не будеш даремно нервувати.

ПОРАДА ДРУГА

Важливих людей треба знати в обличчя. Тому в перші ж дні дізнайся, де знаходиться навчальна частина, познайомся з куратором та деканом. Це допоможе потім оперативно вирішувати різні питання. Розвідай, де знаходиться кабінет практичного психолога (підказка: на другому поверсі головного корпусу, кабінет 239). У конфліктних, стресових чи інших життєво важливих ситуаціях можеш звернутися до нього за порадою чи допомогою. Поспішай завести знайомство з одногрупниками (однокурсниками). Як правило, ці люди стають друзями на все життя. Запиши номери їх телефонів і адреси електронної пошти, особливо телефон старости групи. Не соромся телефонувати однокурсникам, щоб уточнити розклад, термін здачі контрольних, рефератів тощо.

ПОРАДА ТРЕТЯ

Якнайшвидше знайди на сайті університету sau.sumy.ua в розділі «Студенту» розклад занять вашої групи. На відміну від шкільного,

розклад занять у університеті може змінюватися, тому частіше заглядай у нього.

ПОРАДА ЧЕТВЕРТА

Книга – джерело знань, тому не відкладай візит до бібліотеки! Заздалегідь дізнайся, що потрібно мати з собою, щоб тебе записали до бібліотеки (зазвичай студентського квитка достатньо). Не забудь взяти із собою пакет або сумку: підручників може бути багато.

ПОРАДА П'ЯТА

Придбай достатню кількість зошитів. Той, хто не бажає «носити зайву вагу» і пише всі конспекти в одному зошиті, робить велику помилку – готуватися до іспитів за такими записами буде дуже важко. На зворотному боці зошита запиши прізвище, ім'я і по батькові викладача, який веде заняття.

ПОРАДА ШОСТА

Потурбуйся про те, щоб у сумці завжди лежали запасні 1-2 ручки – паста в них має властивість закінчуватися в найбільш невідповідний момент. На лекціях дуже корисно мати при собі ручку червоного або зеленого кольору – з їх допомогою ти зможеш підкреслювати найбільш важливі визначення, ставити відмітки на полях, виділяти нові терміни тощо.

ПОРАДА СЬОМА

Чим швидше навчишся конспектувати лекції, тим краще. Це нескладно, головне – розробити систему символів і зрозумілих особисто тобі скорочень. Всі символи з розшифровкою запиши на зворотному боці обкладинки зошита. Конспектуючи, не економ папір. Залишай у

зошиті поля для додаткових приміток. Пам'ятай, що лекція – не диктовка, тому не потрібно записувати за викладачем слово в слово. Записуй лекцію у вигляді тез.

Не хвилюйся, якщо не відразу буде виходити. Ведення конспекту – особлива наука, яка потребує тренувань. Поступово ти нею оволодієш, так само, як і тисячі твоїх попередників :) Якщо відчуваєш, що безнадійно відстаєш, залишай у зошиті вільне місце і пиши далі: можливо, інші законспектують саме цей шматок, і після лекції ви з товаришами обміняєтеся інформацією.

ПОРАДА ВОСЬМА

Налаштуйся на те, що підготовка до сесії починається ... з першого заняття. Перед новою лекцією не лінійся заглянути до попереднього конспекту. Таким чином ти можеш з'ясувати те, що було не зрозумілим. Якщо прояснити незрозумілі моменти не вдається навіть за допомогою підручника, не соромся звернутися до викладача: краще, коли ти запитаєш його зараз, ніж він тебе потім на екзамени :) Читати літературу також потрібно одразу. На семінарах поведься активно – виступай з доповненнями, уточненнями, задавай запитання. Роби все для того, щоб викладач тебе запам'ятав як активного зацікавленого студента, це потім може допомогти тобі на іспиті.

ПОРАДА ДЕВ'ЯТА

Радій! Студентське життя неповторне! Бери активну участь у громадському житті групи й університету. Крім того, запишиш до гуртка, який тобі до душі: танцювального, вокального, спортивного тощо. Стань активним учасником студентського самоврядування. Студентські роки минають швидко, потурбуйся про те, щоб тобі було що згадати, крім безсонних ночей над книжками й конспектами :) І головне – навіть якщо й виникнуть будь-які труднощі (що зовсім не обов'язково!), не впадай у відчай! Не нарікай, не панікуй, а подумай, що ти можеш зробити, щоб достойно вийти зі скрутної ситуації і не допустити її повторення. Студентські роки – це ще й життєве заартування, неповторний особистий досвід.

Ну а хто ж краще зрозуміє всі проблеми й хвилювання новачків, як не студенти старших курсів? Тож саме до них ми й звернулися за порадами, і ось що вони нам відповіли...

Олександра Рубін,
виконавач обов'язків студентського ректора, староста гуртожитку №3, староста групи ЕКО 1301, факультет агро-технологій та природокористування, 4 курс:

«Для початку раджу познайомитися з куратором, одногрупниками, студентським деканом свого факультету, сусідами по секції в гуртожитку. Активно відвідувати заняття, а коли остаточно з'ясуєш свій навчальний графік, тоді вже можна й подумати, чим би хотілося розфарбувати свої університетське життя: це можуть бути заняття спортом, художньою самодіяльністю, робота у студентському самоврядуванні. Будьте сміливими, не бійтеся звертатися до старшокурсників за інформацією та порадами – і все у вас

вийде якнайкраще!»

Артур Шаповал,
активний громадський діяч, співробітник відділу АГПД університету, біолого-технологічний факультет, 3 курс:

«Першокурсникам бажаю в першу чергу заводити багато друзів, знайомитися не тільки з

ровесниками, а й зі старшокурсниками – їх досвід може стати вам в нагоді, розкажуть все, що треба :)»

Юлія Опанасенко,
активістка художньої самодіяльності, учасниця ансамблю сучасного бального танцю «Свей», факультет ветеринарної медицини, 5 курс:

«Вітаю наших першокурсників у дружній студентській родині СНАУ, бажаю їм вести активне студентське життя, щоб по закінченні універу було що згадати :)»

Сергій Українець,
голова профбюро будівельного факультету, староста групи ПЦБ 1501-1м, учасник народного ансамблю танцю «Весна»:

«Як це не банально звучить і як це не важко зробити :), але – не лінійтеся! Раджу не

пропускати заняття без поважних на те причин – все одно доведеться відпрацьовувати, а зрозуміти матеріал набагато легше на лекції, аніж при самостійному вивченні. Та й викладач зазвичай не дуже радіє, коли вперше бачить вас на іспиті – перевірено багатьма поколіннями студентів! Спілкуйтеся, встановлюйте нові контакти, не бійтеся звертатися за допомогою чи порадою до старших товаришів – ми теж колись були першокурсниками і дуже добре вас розуміємо :)»

Дар'я Кривуля, студентський декан факультету ветеринарної медицини, 5 курс:

«Першокурсникам бажаю усвідомити, що їх подальше життя залежить лише від них! Зараз вони мають перед собою чистий аркуш своєї долі і Сумський НАУ, як кольорові фарби, якими вони будуть розмальовувати своє життя. З власного досвіду знаю, що СНАУ дає безліч можливостей у реалізації свого майбутнього. Тож скористайтеся ними!»♦

Поради й побажання збирала
Олена Мовчан

корисна інформація

Карта пошуку для студента

Студентське самоврядування
каб. 221 головного корпусу
В.о. студректора – Олександра Рубін

Профком студентів та аспірантів
каб. 225 головного корпусу
Голова профкому – Сергій Войтенко

Відділ з організації виховної роботи зі студентами
каб. 239 головного корпусу
Начальник – Божко Ольга Петрівна
Практичний психолог – Зінченко Світлана Володимирівна

Розрахунковий центр по обслуговуванню студентів, мешканців житлових будинків та інших замовників платних послуг

каб. 104 головного корпусу
Начальник – Журбенко Наталія Михайлівна

Директор студмістечка
каб. 135 головного корпусу
Синенко Олександр Олександрович

Начальник охорони СНАУ
Муха Андрій Олександрович

Медпункт
гуртожиток №3
Фельдшери – Лисенко Оксана Миколаївна та Бабенко Алла Іванівна

Розрахунковий відділ (стипендії)
каб. 139 головного корпусу
Бухгалтер – Пилипенко Людмила Іванівна

Медіацентр
каб. 211 економічного корпусу
Директор – Блюмська-Данько Ксенія Валеріївна

Відділ працевлаштування та військового обліку
каб. 259 головного корпусу
Начальник – Глуходід Катерина Іванівна

Відділ міжнародного співробітництва
каб. 218 головного корпусу
Начальник – Калачевська Лариса Іванівна

Навчальне відділення
каб. 234 головного корпусу
Начальник – Колодненко Наталія Володимирівна♦

ДОСЯГНЕННЯ

Вдалий старт сумських спортсменів

ЛАРИСА БОРИСЕНКО,
тренер команди

Ось і увірвалися аджилітісти Кінологічної Спілки України до світової еліти аджиліті! Довгих 15 років йшли ми до цього дня! Вперше в історії нашої організації команда, яка живе неймовірно динамічним, яскравим і позитивним спортом з собаками – аджиліті, побувала на одному з найбільших спортивних заходів року FCI – «European Open Junior - 2016»!

Немає в світі аналогів або ж більшого спортивного дійства для дітей, які займаються спортом з собаками, ніж цей Чемпіонат. За фактом і географією країн-учасників – це Чемпіонат Світу серед юніорів з аджиліті! У цьому році в ньому брали участь 478 дітей та підлітків з 24-х країн, включаючи США, Канаду, Великобританію.

Хочеться подякувати від щирого серця прекрасній людині, талановитому викладачеві і суворому арбітру з Чехії – Томашу Глазбну за те, що вніс у наші голови думку про можливість участі наших хлопців в заході такого рівня, за те, що розвіяв наші сумніви: «...А раптом у нас не вийде? ... А раптом ми ще не готові?». За те, що повірив у нас!

А вони – дівчата Даша Скрипиця з бордер коллі Champion of agility Quick Angel «Чедер» (Харків), Маша Борисенко з малинуа Spark Hundedorf «Спаркі», німецькою вівчаркою Nitra Regent Rossich «Нітра», шелті Graitful Sapfire Golg «Філя» (Павлоград), Агата Мальцева з кавалер кінг чарльз спаніелем Ulfi's Arisa «Аріша», Парсон Рассел тер'єр Maradonna Justine

von Mironovshof «Дора» і Даша Боровикова з Бігль Rybachka Sonya Kattyval «Кора», кавалер кінг чарльз спаніелем Almira Royal Spaniel «Мірра» (Суми) і наш єдиний хлопчик Паша Золотуха з дворнягою Бімом (Павлоград), тренувалися! У павлоградських хлопців, наприклад, в останні два місяці було по два тренування в день, перше о 5.00 ранку!

Обговорюючи майбутні старты, ми з командою твердо вирішили: «Ми не можемо бігти погано – не маємо на це права! У нас повірили люди, повірила країна, яка нас збирала. Потрібно боротися як в останній раз! Нам нікуди відступати, за нами – Україна!»

7 липня о 12.00 ми пройшли ветеринарний контроль і вже о 12.30 – розминка нашої команди. За нашою розминкою вже спостерігали колеги з інших країн, які по її закінченні стали підходити до наших хлопців, писати їм в соцмережах, що, судячи з нашої розминки, від нас чекають цікавих стартів.

8 липня. Яскраве відкриття Чемпіонату, прапори, веселі дітлахи, позитивні, але вже схвильовані тренери, судді, що так само створюють особливу атмосферу цього унікального дійства. Дивлячись на нашу команду, таку красиву, яскраву, на посмішки модельних красунь – наших дівчат в українських віночках, чуючи заливчастий сміх нашого відкритого, безпосереднього добряка Паші, бачачи усміхнені мордочки наших чотирилапих напарників, відчуваєш

неймовірну гордість, до сліз. Ми – змогли! Ми приїхали! Наші діти йдуть в загальному строю світового аджиліті! Ми кричали: «Ми змінимо світ! Зітремо стереотипи! Ми – молодь України, її шалені діти! УКРАЇНО!!!», розмахували прапором – ми пишалися нашою країною!

13 стартів першого дня дали 9 позитивних результатів у скабрічнику нашої збірної! Трохи про траси. Траси категорії «large» як у дітей до 15-ти, так і у юніорів, були на порядок-два складніше, ніж в категоріях «small» і «medium». Звичайно, в цій категорії домінують бордер-коллі, але є там і різеншнацери, німецькі вівчарки і метиси. Суддівство було дуже позитивним, об'єктивним і строгим. Так, легке випадкове торкання шелті до ноги нашої спортсменки Маші коштувало парі п'яти балів штрафу при чистому забігу. Це до питання про те, що потрібно звикати, замислюючись про міжнародні змагання, звертати увагу на найменші нюанси при тренуваннях.

Загалом же перелік досягнень юніорської збірної з аджиліті, без урахування стартів на окремих трасах, де наші хлопці показували гідні результати, такий:

22 місце з 67 – команда «small» (спортсмени з маленькими собаками);

40 місце з 54 – команда «Large» (спортсмени з великими собаками);

12 місце з 73 (двоборство) – Золотуха Павло і безпородний Бім (спортсмени до 15-ти років з собаками від 43 см в холці);

16 місце з 101 (двоборство) – Скрипиця Дарина з безпородним Брендом (спортсмени 15- 18 років з собаками до 35см в холці);

22 місце з 55 (двоборство) – Мальцева Агата з кавалер кінг чарльз спаніелем Ulfi's Arisa «Аріша» (спортсмени до 15-ти років з собаками до 35см в холці);

29 місце з 87 (двоборство) – Боровикова Дарина з Бігль Rybachka Sonya Kattyval (спортсмени 15-18 років з собаками 35-43см в холці).

Наша чудова команда, яку жартوما діти охрестили «Лариса і Аши» (Даша, Даша, Маша, Паша і Гаша) абсолютно вся працювала на результат!

Хочеться відзначити наших колег, які надали собак для роботи з хлопцями: Олександр Лісниченко, інструктор (Павлоград) – власник Біма і німецької овчарки Nitra Regent Rossich; Наталія Шинкарьова, інструктор (Суми) – власниця кавалер кінг чарльз спаніель Ulfi's Arisha «Аріша», Людмила Була, інструктор (Суми) – власник кавалер кінг чарльз спаніель Almira Royal Spaniel «Мірра».

До сих пір трішечки сумно, що Чемпіонат з його незабутніми емоціями, вже позаду. Попереду – нові старты, нові поїздки і вже впевненість в тому, що ми – можемо!

Мені випала велика честь працювати з цією першою, неймовірною командою юних бійців, з сьогоднішнім і майбутнім нашого вітчизняного аджиліті! Ми були дуже органічною, згуртованою, дружною, абсолютно комфортною один для одного Командою! А судді і учасники відзначали позитивну і ясну, постійно усміхнену, жартівливу українську збірну! Хлопці й дівчата, спасибі вам за все!♦

а ви знали?

Університетський арборетум та магія числа «7»

ВОЛОДИМИР КОХАНОВСЬКИЙ,
Почесний професор СНАУ

Магія числа «7» хоча й загальновідома, але за великим рахунком її значення в житті кожного з нас в повній мірі не усвідомлюється.

Знайомлячись із дендрофлорою старовинних парків і садибних комплексів Сумщини, не можна було не звернути увагу на ту обставину, що у флористичній структурі ландшафтних композицій цих об'єктів зустрічаються біогрупи інтродукованих деревних рослин у кількості 7 особин. У понад 100-річному віці вони добре збереглися і мальовничо вписалися у загальний ландшафт того чи іншого об'єкту.

За прикладом далеко звертатись не доводиться. У Кияницькому лісопарковому масиві такими біогрупами садили в свій час Picea abies (ялину європейську), Larix decidua (модрину європейську) та деякі інші види деревних рослин. Чи виправдано було в такий спосіб поновлювати й збагачувати видовий склад ландшафтних композицій садиби Ліщинських? Мабуть так, оскільки на сьогодні неможливо заперечувати зразково збережений феномен особливого, якщо не

магічного, створення нових фрагментів ландшафту в Кияницькому лісопарку.

Весною минулого року феномен числа «7» використано нами при посадці дворядної змішаної за видовим складом алеї на території університетського арборетуму. Дворядна алея розміщена впродовж пішохідної асфальтової доріжки, яка об'єднує майданчик відпочинку, що біля храму Святої Валентини, та показчик-дороговказ, який будь-кому показує напрямок руху до факультету ветеринарної медицини. Саджанці для створення дворядної алеї придбано в приватному розсаднику «Осокор» Полтавської області, а це Picea otogica (ялина сербська, 4 шт.), декоративна форма Fraxinus excelsior (ясен високий, 8 шт.) та Carpinus betulus (граб звичайний, 16 шт.).

Перехрестя асфальтових пішохідних доріжок в центрі арборетуму майже симетрично розриває дворядну алею по довжині навпіл, утворюючи таким чином нібито самостійні 4 однорядні секції. Кожна така секція структурно складається з 7 посадкових місць. Центральне місце в кожній секції від-

ведено ялині сербській, а зліва й справа від неї у шаховому порядку через 6 м розмістили граб звичайний та декоративні форми ясеня високого.

Саджанці дворядної алеї висотою понад

2 м добре сформовані, вже мають привабливий декоративний вигляд, значно покращують дизайн території СНАУ. Тож нехай їм з точки зору магії числа «7» в майбутньому більше щастить, аніж навпаки♦

ДОЗВІЛЛЯ

Творчі колективи СНАУ

НАРОДНИЙ АНСАМБЛЬ НАРОДНОГО ТАНЦЮ «ВЕСНА»

Яскравий, колоритний колектив університету – народний ансамбль народного танцю «ВЕСНА» під керівництвом Ольги Гетманенко має 30-річну історію. До складу ансамблю входять студенти та аспіранти Сумського національного аграрного університету. У квітні 2016 року ансамбль втретє підтвердив звання «Народний».

У репертуарі ансамблю «ВЕСНА» понад 80 танців. Це класика українського народного танцю та танці народів світу. Цей колектив побував на фестивалях народної творчості у різних країнах. Ансамблю «ВЕСНА» неодноразово аплодувала Польща та Росія, а також Болгарія, Словаччина, Угорщина, Македонія.

АНСАМБЛЬ СУЧАСНОГО БАЛЬНОГО ТАНЦЮ «SWAY»

Ансамбль сучасного бального танцю «SWAY» під керівництвом Юрія Сергєєва був створений у січні 1998 року.

Сьогодні «SWAY» – це вже ціла танцювальна школа, що об'єднує студентську молодь, дитячий ансамбль «SWAYchiki», а також хобі-клас викладачів та співробітників Сумського НАУ. В ансамблі вже сформований свій імідж, свій елегантний, вишуканий

стиль, своє неповторне обличчя. У багатому, різноманітному репертуарі ансамблю є чуттєвий вальс, емоційне танго, запальна самба, романтична румба, харизматичний пасодобль і багато інших танців.

«SWAY» – лауреат та дипломант мистецьких фестивалів-конкурсів міського, обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів. Серед них фестивалі-конкурси «Софіївські зорі»,

Аліні Біловолю, який вже працює 15 років.

Грузії, Румунії.

СТУДІЯ КВН СНАУ

Сьогодні хор «Юність» – це група професіоналів, які достойно представляють наш університет не тільки в Україні, а і за її межами. У вересні 2015 року студентський академічний хор «Юність» прийняв участь у заходах, присвячених 125-річному ювілею Товариства хорів і оркестрів та 20-річчю хору «Marcink» (м. Одолануві, Польща). У травня

Студія КВН СНАУ – це мікс креативних, творчих, веселих та кмітливих студентів-однодумців.

СНАУ має команду КВН на кожному факультеті та кожного року команди грають внутрішній сезон. Дружня конкуренція призводить до неймовірних результатів та не дає просто просиджу-

«Зірковий шанс», «Новорічний бум», «Танцювальна родина», «Битва хореографів» та інших.

АНСАМБЛЬ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ «ШАРМ»

Ансамбль сучасного танцю «Шарм» під керівництвом Єлизавети Татарченко працює вже 14 років.

Ансамбль «ШАРМ» – це своєрідна лабораторія народження вільної пластики з різноманітними стилями сучасної хореографії: контемпорарі, voguing, модерн та інші. «ШАРМ» вирізняється високою виконавською

вати на парах. Це динамічна подія для команд, які завжди в тонусі. В університеті є збірні команди, які складаються з кращих гравців та авторів сезону. Збірні команди КВН завжди в роботі та представляють свої напрацювання на іграх КВН: Міжнародному союзу А.В.Маслякова, «Лігу сміху», Всеукраїнських, обласних та міських заходах. Молода, швидкопрогресуюча збірна команда КВН СНАУ «Панди New York» вже достойно представила університет у аграрній лізі КВН України і у червні 2016 року виборола призове місце♦

Більше інформації на сайті sau.sumy.ua у розділі «Виховна робота».

майстерністю, художнім рівнем репертуару, своїм власним неповторним стилем, що сформували творче обличчя колективу. Ансамбль представляє свій талант на фестивалях «Софіївські зорі», «Студентська весна», «Стрибок до зірок», «Танцювальний марафон», «Сумська Терпсіхора». У 2006 році приймав участь у фольклорному фестивалі, який відбувся у м. Ольштин (Польща), у 2014 році – у молодіжно-культурному обміні у м. Піла (Польща), у 2015 році – у міжнародному проєкті «Танець – це наша спільна праця» (м. Поронін, Польща).

СТУДЕНТСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ХОР «ЮНІСТЬ»

Творчий самобутній колектив університету з високим рівнем виконавської майстерності – студентський академічний хор «Юність» СНАУ під керівництвом

СНАУ за здорове спортивне життя

Велику увагу в Сумському НАУ приділяють розвитку спорту та популяризації здорового способу життя. На території університету працює спортивний комплекс, два стадіони, спортивні майданчики.

Студенти Сумського національного аграрного університету займаються у спортивних секціях:

1. Футбол (ч)
2. Міні-футбол (ч)
3. Міні-футбол (ж)
4. Волейбол (ч)
5. Волейбол (ж)
6. Плажний волейбол
7. Баскетбол (ч)
8. Легка атлетика
9. Легкоатлетичний крос
10. Спортивне орієнтування
11. Настільний теніс
12. Бокс
13. Кік-боксинг
14. Військово-спортивне багатоборство
15. Тхеквондо
16. Боротьба вільна
17. Дзюдо
18. Шахи
19. Шашки
20. Шейпінг♦

